

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre
8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre
10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája

Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Gazdasági irányu népoktatás.

Motto: „Akié a föld, azé az ország.”

(G. J.) Történelmileg beigazolt tény, hogy életerős nemzeteknél a politikai hatalom súlyát nemzetgazdasági hatalomnak ereje adja meg; azért minden életrevaló államnak legfőbb feladata nemzetgazdasági erejét fokozni és emelni. Ennek alapját pedig a természettudományok összességéből kell megvetni.

Manapság, midőn az anyagi világ működő erejének a tudomány előtt titkai alig vannak, — mert ez behatol a testek elemeinek meghatározásába, feltárja a föld életét részeiben és összességében, — már nem lehet a népeknek földjeik kezelésénél a régi világ pusztító kizsárolási rendszerét tovább üzniök, hanem azon utra kell térniök, melyet Humboldt ilyenformán jelöl meg: „A nemzetek birtokértéke a természeti erők ügyes, szakavatott kihasználásán alapszik; mindazon népek, melyek a műszaki vegytan, az erőműtan alkalmazása s a természeti erők felhasználása körül nem elég munkásságot fejtenek ki, s melyeknél a társadalom minden rétegében nem a mondott irányban nyilvánul a legfőbb tevékenység; a jólét és vagyonosság, valamint a kultúra terén mindjobban alászállnak, még pedig olyan arányban, amiben a szomszédos népek emelkednek.

Miután pedig az értelmi képzettség az anyagi jólétnek legfőbb rugója, — minél képzetebb szellemű erőkkel rendelkezik az egyének sokaságából létesült állam, annál nagyobb képesség és erkölcsi erőhatalom nyilatkozik a nemzeti munkásság egyes ágainak tevékenységében.

Ha egy ország virágzó kézműipart s valódi nagyipart akar teremteni,

mindenekelőtt mezőgazdaságának kell széles alapját megvetnie. Ezt Anglia, Hollandia példái eléggé bizonyítják, mint amely országok ipari és kereskedelmi oriai fejlődéséhez a virágzó mezőgazdaság nyújtott alapot.

Jóllehet hazánk kizárólag földmivelő ország, mégis őstermelés dolgában az inkább iparos nyugati államok mögött kirívó hátrányban áll, mely szomorú tünetnek az a megfejtése, hogy nálunk a földmivelő legtöbb helyen még mindig „more patrio“ üzi az őstermelés mesterségét, míg a kiválóan iparüző nyugati államok rég a tudomány körébe vonták a gazdálkodást. Azoknál a föld elkészítése, talajismeret, növényvegybontás, a vizekkel való banni tudás, nemcsak az istálló-trágyának, de a vizek trágyaanyagának, az iszapnak felhasználása rendszeres gyakorlattá vált, s idevéve még a magnemesítés mesterségét; — megfejtve áll előttünk a bámulatos eredmény, mely szerint a par excellence földmivelő Magyarországot a nyugati iparos országok az őstermelés terén is tulszárnyalják. Az 1882-iki statisztikai adatok szerint hazánk termelése hektáronként átlag 10 hektoliter, míg a nyugati államok közül Franciaország, 15, Belgiumban 22, Hollandiában 26 hektoliterre is felrugott.

Ennek oka egyrészt abban keresendő, hogy hazánkban az őstermelők szak-képzettsége alacsony fokozaton áll: mi nem termelünk elég mesterséges takarmányt, e miatt nem tarthatunk elegendő jószágot. Ennek ismét következménye az, hogy földjeinket eléggé nem trágyázhatván, azok egy részét pihentetni vagyunk kénytelenek. Nálunk még mindig divik az áldatlan ugarrendszer.

Angliában a népességnek vagy 10

százaléka foglalkozik őstermeléssel, de ezen mezőgazdasági erő szakértelmi tulnyomó fölényénél fogva hasonló területen két-három annyi termést képes produkálni.

Nálunk vagy 5¹/₂ millióra rúg azon egyének száma, akik föld- és erdőmiveléssel foglalkoznak s az ország eme tősgyökeres népessége nagyfontosságú szerepre volna hivatva, ha megvolna a kellő érzék és szakértelem a gazdasági tevékenység tág mezején; azonban az ország munkálható területéhez képest ezen gyérnek mondható népesség, illetve munka-erő is évről-évre fogy. A szorgalmas székely nép Bukovina és Oláhországban kivándorlás folytán már vagy 150 ezerre szaporodott. Az ország éjszaki és délnyugati, utóbbi években a tejjel-mézzel folyó Bácskában is egyre tart s ennek egyik oka a rossz gazdálkodás, az okszerű gazdaság hiánya, minek folytán a földek egyrésze ugarként hevervén, a közterhek rohamos emelkedése, a teherviselési képességnek csökkenése miatt a nép földjeiből meg nem élhetvén, kénytelen magának jobb hazát keresni.

Eme nagy bajon csakis az általános gazdasági népnevelés útján lehetne segíteni; mert habár nálunk is van felsőbb gazdasági oktatás, de általános gazdasági oktatásunk még gyermekkorát éli s most kezdünk csak gazdasági irányu ismétlő iskolákat állítani.

Mint más tudomány, úgy a gazdaság is lehet öncél az akadémiában, egyetemeken kathedráin; de az országra, az élet gyakorlatába lépő nép zömére nézve csak a népies irányu, paedagogico-didaktikai gazdasági oktatás bír fontossággal s gyakorlati értékkel, mely oktatás az elméletet nyomban átviszi a gyakorlatba.

Van szerencsénk értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy **kézműárú üzletünket** **teljesen feloszlattuk** és így az összes raktáron levő ezikkeket u. m. **női és férfi szövetek, szatin, karton, batiszt, vászon, kanavász szőnyeg stb.** árukat **bevásárlási áron alul is eladjuk.** Tisztelettel
A teljes üzleti berendezés is eladó. **DERNER JÓZSEFNÉ és TÁRSA.**

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól —

Budapest, 1904. január 25.

Háromnegyed tizenegykor kezdődött Percezel elnöke alatt az ülés. A jegyzőkönyv hitelesítése után a Ház Heltai Ferencnek február végeig szabadságot adott. Ezután áttérnek az ujonczjavaslat tárgyalásának folytatására, melyhez először Molnár János beszél. Indokolja felszólalásának szükségességét. Annak dacára, hogy törvényben van biztosítva Magyarország önállósága, folyton a Gesamtmonarchie hóbortja jár az osztrákok fejében.

Ráter ezután az ugynevezett engedményekre. Leigázott népeknek szoktak engedményeket adni, nem pedig szabad, független országnak. Ő és pártja küzdeni fognak mindaddig, míg a 67-es törvényben lefektetett jogokat osztrák részről kétségbevonják, vagy vitatják. (Helyeslés a baloldalon.) Arra a kérdésre, vajjon elfogadják-e a törvényjavaslatot, azt feleli, hogy: niemals. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Ezután Bedőházy János beszél. Indokolja, hogy miért lépett ismét a küzdők sorába. Mindent elhisznek az emberről, csak azt nem, hogy valaki a meggyőződését követhesse. Meggyanusították sok oldalról, ő azonban tiszta lelkiismerettel szilárdan áll az álláspontján. A függetlenségi pártkörből való kilépése csak a taktika kezdése.

Midőn a függetlenségi párt többsége a harcot alkalmasabb időre halasztotta, az a fölfogás is fölszínre jutott, hogy hisen ez a párt nem harcolhat a 57-es törvényben lefektetett magyar hadseregért, hiszen ez az önálló magyar hadsereg fölállítását irta a zászlajára. Ez is csak taktika kérdése. De elfelejtette, hogy ha 67-es törvények végrehajtását kicsikarjuk, egy lépéssel közelebb jutunk el célunkhoz. Az ujonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat ellen tartott beszédéből részleteket olvas föl annak bizonyítására, hogy ez a harcz nem a gróf Tisza személye ellen folyik, hanem hogy ez csak az akkor megkezdett harcz folytatása, ennek oka csak a mai áldatlan helyzet.

Azzal gyanúsítják a tovább küzdőket, hogy gróf Apponyi Albertnek leszereltek volna. Összehasonlítja gróf Apponyit, annak multjái, képességeit a miniszterelnökével s arra a konklúzióra jut, hogy sokkal több joggal lehetett volna Apponyinak leszerelni, mint Tiszának, hiszen tőle inkább lehetett volna reményelni, hogy a programját megvalósítja.

Lukács Gyula Hisz nem adtok Tiszának időt és alkalmat, hogy ígéreteit beváltsa. (Ellentmondások balról.)

Holló Lajos: Csak nem eresztjük ki a kelepczéből, így kényszerhelyzetben van. (Ugy van! Ugy van! balról.)

Bedőházy János: Ujra ismétlem, hogy gróf Apponyi Albert iránt több bizalommal viseltetem, annak dacára, hogy azt állítják róla, hogy klerikális, én pedig kálvinista vagyok. Szégyen, hogy a vallást pártpolitikai czélokra aknázzák ki. Nem tudja belátni, hogy miért kellene a kálvinistáknak Tiszát csak azért támogatni, mert ő is kálvinista.

A kálvinistának már a vallásos meggyőződésénél fogva is szabadelvűnek kell lennie. Ő is az, ha nem is tartozik a szabadelvűpárt

kötélékébe. Valamikor tagja akart lenni, de Széll Kálmán kiábrándította. Kolozsvárt volt valaha egy futó bolond, úgy hitták, hogy Bolond Samu. Ennek az volt a szokása, hogy mindent, a mit kapott, ruhát, czlőt, kalapot, kenyeret egy pinczelyukba dobta azzal, hogy: „Csuka legyen belőle.“ Széll Kálmán is — applikálja a mesét a szónok — akárkit talált, merkantilistát, agráriust, ó-liberálist, vagy nemzeti pártit mindenkit csak belökött a Lloyd-klub ajtaján azzal, hogy „Csuka legyen belőle.“ Öt perc szünetet kér, amit az elnök meg is ad.

Az elnök bejelenti Molnár József országgyűlési képviselő halálát. A ház jegyzőkönyvi részvétét fejezi ki.

Zboray Miklós beszél azokról a verziókról, a mely szerint a néppárt egyes tagjai a Kossuth párthoz szitanak. Elismeri, hogy tényleg van ilyen áramlat, azonban azokat nem tekinti a néppárt tagjainak. Foglalkozik Pólonyi beszédével és azt részletesen tárgyalja. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a magyar hadsereg vezényleti nyelvének megállapítási joga az országgyűlésre tartozik.

Utána Szederkényi Nándor szólott, mire az elnök bezárta az ülést.

HIREK.

— **Horgosiak Bácsmege főispánjánál.** Horgosról jelenti telefonon tudósítónk, hogy a község képviselő-teestülete részéről vasárnap délelőtt egy küldöttség deputációzott Bácsmege főispánjánál, Latinovics Pálnál. A küldöttség arra kérte Latinovicsot, hogy Bácsmege vegye föl müuti programjába a szeged-szabadkai müuttól Martonos felé kiágazó országutat. A horgosi küldöttségben Nagy Ferencz községi bíró vezetése mellett részt vettek: Burg Dénes, Tóth Henrik és Hegedüs János.

— **Pál fordulása.** Ma volt Pál fordulása. Maczkó bácsi e napon szokott fölébredni téli álmából, nagyot nyújtózik és hálóköntösét magára rántva kitekint, minő az időjárás. Ha kisüt a nap, visszasiet odujába és tovább alszik. Ha nem tud hamarjában elaludni, bevesz néhány morfiom-port, mert neki ilyenkor kötelessége aludni. Mert a tél még zordonan tart soká. Ha ellenben komor, hideg idő van, Maczkó bácsi lerazza magáról a him-, illetve a molyport és készülődik a nagyvilágban való körülnézésre. Ma barátságosan, hideg nap volt, tehát Maczkó bácsi lerazza magáról a nyugalmat, az ócziumot, a beatusz illét, tehát a télnek rövidesen vége lesz.

— **Az iskolaszék.** Az iskolaszék már egyszer elnapolt ülését ismét bizonytalan időre elhalasztotta s ebben a hónapban nem is tart ülést. Ez már igazán sok az érdeklődés hiányból. Figyelmeztetjük az iskolaszék azon tagjait, akik nem hajlandók addig látogatni az üléseket, míg az iskolaszéknél a törvényes állapotok el nem éretnek; hogy az új rend értelmében, amely tag egy évig egy ülésen sem jelenik meg, annak tagsága is megszűnik. Kár volna s az ügy vesztene vele, ha a huzamos idő óta meg nem jelenő s az ügy érdekeit szívükön viselő tagok különösen a gazdakör agilis isksz. tagjai kimaradnának az iskolaszékből s a porondon csak azok maradnának kik kevésbé vannak hivatva a nagyfontosságú ügyet kiszolgálni.

— **Vihar az izr. hitközségi ülésen.** A helybeli izr. hitközség tegnap szokottnál is

szokatlanabb heveskedésekkel járó ülést tartott, melynek a következménye az lett, hogy az egész előljároság állásáról lemondott. Két választási ügy izgatta fel a kedélyeket. A másodjegyzői állás ezuttal töltetett be és az ötvenen felüli pályázók közül Pollák Zsigmond szabadkai joghallgató nyerte el nagy számmal a többséget. A második ügy az orgonista választás volt, amely állásra hárman pályáztak. De mert az elnök csak az egyik pályázóra engedte meg a szavazást, a közgyűlés az előljároság javaslatát leszavazta. Az egész előljároság ennek folytán és különösen azon okból, mert különben sincs meg az előljároságban az összetartás, beadta lemondását. Előreláthatóan most olyan előljároságot választ majd a közgyűlés, amely nem fogja magát folyton ellentétbe helyezni a közgyűlési többség akaratával. Két előljáros külön véleményben volt és a közgyűlés akaratát tolmácsolta, de dacára ennek, ezek is lemondottak és most a legközelebbi napokban meg lesz az új választás.

— **A kormány hű követői.** Lapunk egy barátja írja: A magyar vezérlő kormányférfiaknak nincs oly hű követőjük, mint a szabadkai izr. hitközségnek mindenkor elnökei. Dr. Milkó Izidor (Széll Kálmán alatt) a jog, törvény és igazság embere volt; utána dr. Blau Géza (Khuen Hédervár alatt) aki még „egyelőre“ kormányzott, egyelőre a márványtábla félretette; — majd ezután Tisza István miniszterelnök alatt ugyancsak ez az elnök az „erős kéz“ politikáját követte, azonban máris lemondani volt kénytelen kabinetjét.

— **Eljegyzés.** Schosberger Nessikét, Schosberger Herman bajmoki földbirtokos nagyműveltségű és bájos leányát tegnap jegyezte el Schosberger Aurél bajmoki faterkeskedő.

— **Tisztujítás a zombori iparoskörben.** A zombori iparoskör folyó hó 24-én, vasárnap tartotta tisztujító közgyűlését Zsulyevits Ernő keresk. isk. igazgató, a kör díszelnöke elnöke alatt. A közgyűlés szokatlan nagy érdeklődés mellett folyt le, ami az elnöki tisztség betöltése körül támadt és erősen kiélesedett harczban leli magyarázatát. Az eddigi elnök, Vértesi Károly ügyvéd ugyanis politikai magatartása miatt a kör sok függetlenségi érzelmű tagjának neheztelését vontta magára azáltal, hogy a katonai javaslatok ellen mult év tavaszán Zomborban megtartott népgyűlés elnökségéről — a hivatalos körök »gyengéd nyomásának« engedve — leköszönt. Az elégedetlenek Krizmanits Imrét, egy közbecsülésben álló iparost jelölték Vértesivel szemben. A tagok többsége azonban nem akarta a politikával megzavarni a körben eddig uralkodó békés egyetértést s ezért — bár a tagok többsége függetlenségi pártállású — Vértesit választották meg nagy többséggel ujra elnöknek. A tisztikar többi tagjai is jórészt a régi maradtak. A megalakult tisztikar névsora a következő: Elnök: Vértesi Károly. Alelnök: Steiner Lajos. Igazgató: Mérő Ignác. Aligazgató: Varga István. Ügyész: dr. Buják József. Jegyző: Cselyuszka Márton. Aljegyzők: Nagy Lajos, Rell Lajos. Pénztáros: Schnur Lajos. Alpenztáros: Czettl Dezső. Könyvtáros: Horváth Pál. Alkönyvtáros: Orehoja Ernő. Választmányi tagok: Angyal János, Aman Béla, Beller Béla, Buják Lajos, Buttermann László, Bosnyák József, jegyző, Czinkler István, Csirszka János, Dörfler

Károly, Gräber Mihály, Herman József, Herczeg Vincze, Knipl János, Makra György, Movák Gyula, Rell János, Szalay Ferencz, Szigeti István, Schüsler Pál, Sztlich István, Szusznyák János, Tantner Ottó, Tuna Adolf, Zsufa György. Választmányi póttagok: Mattas András, Mebl Ádám, Rothbauer Adolf, Schäfer Ignác. Számvizsgálók: Jaitz Movák, Mayer István, Metz József, Perndl Dezső, Spitzer Sándor, Tápay Ágoston.

— **Az 1904. évi iparhatósági megbizottak.** Dr. Kiss Péter rendőrkapitány-nak, mint az elsőfoku iparhatóság vezetőjének elnöklete alatt tegnap, vasárnap választották meg az 1904. évre az iparhatósági megbizottakat. Ezek a következők: Gergely János szabó, Fülöp Lajos lakatos, Vojnits Tuncics István szijgyártó, Baumer István kádár, Vida György bogár, Horváth Sándor kosárfonó, Szaghmeister Gyula női szabó, Balázs Piri János hentes, Sefesics Lajos asztalos, Csernus Gergely cipész, Kladek Kázmér szobafestő, Kovács Birkás Antal ác, Hadnagy Mihály kőmives, Horváth Péter Pál papucsos, Rittai János sütő, Czigler Béla borbély, Kovács Samu eszmadia, Herczeg János kovács, Gálik János bádogos, Szabó József harisnyaszövő.

— **Az izr. önszegélyező- és gyámolító-egyesület** tegnap délután tartotta az évi rendes közgyűlését Geiger A. Mór diszelnök vezetése alatt. A közgyűlésen megejtették a részleges tisztújítást, amelynek eredménye a következő: Az egyesület elnökévé egyhangulag, óriási lelkesedéssel a hitközség nagytudományu főpásztora: dr. Singer Bernát választott meg. Pénztárnokká Herczl József, ellenőrré Goldmann Bertalan, választmányi tagokká Reiner Fülöp, id. Klein Mór, Königsstein L. H., Singer Antal, Vogel Zsigmond és számvizsgálókká Krausz Gábor, Neuhausz Lipót, Frankl Simon, Koch Sándor és Karsai Bertalan. Az új elnököt Halbrohr Sándor vezetése alatt küldöttség hívta meg a közgyűlésbe, ahol meg-megújuló éljenzés közben köszönte meg a kitüntető bizalmat és szép szavakban tárta föl működésének programját, amelylyel bizonyára sok szolgálatot fog tenni a humanizmusnak.

— **Kritika és érzékenység.** Egy helybeli lapársunk felmutatott előttünk egy levelet, amelyben a szintársulat egyik tagja erősen sértő kifejezésekkel intéz hozzá levelet, azért mert a lap a játékát nem éppen kedvezően bírálta meg. Nem akarunk nevetet irni mert hiszen a levélírás maga nem nyilvános természetű, de kénytelenek vagyunk a vélemény szabadság nevében visszautasítani az ilyen eljárást bárki művésztől is eredjen. Csodáljuk különben hogy a társulatnak éppen olyan tagja tette azt, akinek kevés panasza lehet a helyi sajtó ellen. De ha lenne is nem ez a módja. Hisszük hogy az egész levél elhamarkodás dolga volt.

— **Kérelem.** A Zomborban eddig rendezett táncmulatságok alkalmával meghonosodott meghívási rendszer arra a tapasztalatra vezetett, hogy daczára annak, hogy immár körülbelül 2000 meghívó megy a vidékre mégis mindig van tévedés, kihagyás, mulasztás a leggondosabb figyelem mellett is és ebből eredő panasz, szemrehányás és méltatlankodás. A zombori jurista bál rendezése ezen a tapasztalaton okulva, különös figyelemmel arra, hogy neki az egész megye jogász közönsége iránti tekintetből, még sokkal

több meghívót kellene kibocsátania, és még sokkal több tévedés és mellőzés merülhetne föl, — hogy senkit meg ne sérthessen és ki ne hagyhasson, azt határozta el, hogy a vidékre mindenkinek küld meghívót, aki erre igényt tart és ebbeli óhaját a rendezőség elnökével Pribil Ernővel, vagy az alulirt titkárral közli. Más senkinek. Kérünk tehát mindenkit, aki a zombori juristabál iránt érdeklődik, azt látogatásával megtisztelni szándékozik és meghívóra igényt tart, hogy ezen kívánságát velünk közölni méltóztassék, és mi azonnal elküldjük a meghívót. Zombor, 1904. január 23. Teljes tisztelettel Dr. Pataj Sándor a zombori juristabál rendezőségének titkára.

— **Meghívó.** A »Magyarországi Szabómunkások és Munkásnők Szakegylete« folyó évi február hó 7-én tartja rendes évi közgyűlését, melyre a tagokat ezton is meghívja a vezetőség.

— **Alapszabály jóváhagyás.** Az Országos állatvédő egyesület bajai és bajavidéki fiók egyesületé"-nek alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyási záradékkal látta el.

— **A pallsi jégpálya,** mint azt a városháza szögletén lévő kék-fehér zászló mutatja, ismét megnyilt. A jég sokkal jobb mint volt, amit különben a közlekedő villanyos kocsik megtelése is bizonyít.

— **Kirándulás.** Csinos kis n kirándulást tett négy bajai ember Vaskutra. Ennek a kirándulásnak a bíróság előtt lesz a folytatása. Hellenbárt Mihály vaskuti lakosnál megjelent Pór Sándor, Tar J., Krahl és Rác Antal bajai lakosok és bort vettek. A megtörtént vásár után áldomást ittak. Amig ittak bejött a szobába Hubert Sebestyén és közéljük ült. Néhány pillanat mulva összeveszttek Huberttel és karosszékkal ütlegettek, majd pedig egy zsineget dobtak Hubert nyakára, fojtogatni kezdték, miközben hátba szurták. Mikor pedig távoztak, magukkal vittek egy szűrt, egy báránybórsapkát és egy tajtékipipát. A csendőrség megtette mind a négy ellen a bíróságnál a följelentést.

— **Anyakönyvi hírek.** Meghaltak: özv. Gazdik Józsefné Deák Borbála 64 év, Molnár M. János 3 év, Bosnyák Bódog 7 év, Juresik Marcell 3 nap, Bosnyák János 19 hó, Bosnyák Mártonné Tyókity Krisztina 90 év, Jakobcsits Mátyás 70 év, Markovics Hajnalka 9 hó, Illgen Jenő Péter 3 év, özv. Sefesics Zsigmondné Tomek Etel 55 év, Horváth József 1 órá. Eljegyzés: Sepső Péter Szárics Annát, Gabrics Miklós Zélics Ágnest, Vojnics T. Ambrus Vukovics Antóniát, Macskovics István Vojnics Juliát, Farkas István Gulyás Marcellt, Horváczki K. György Polyákovics Alojziát. Házaság: Keresztes András Varga Terézzel, Dudás István Szekeres Katalinnal, Asztalos János Dóró Eszterrel, Vizi Antal Bosnyák Marcellal, Gelacsik András Molnár Zsuzsával, Herczeg György Hajnal Brigittát, Czviin Gergely Igyuski Annával, Puzics István Kozánovits Magdolnával.

A nagykövet.

Minden másodnap szoktam borotválkozni. Ma délután is ott ülök a szokásos székemen, az ajtóhoz közel. Azért az ajtóhoz közel, mert a tükörben látom, ha csinos, karesu és szőke uri hölgy közeleg, jobbra rándíthatom a fejem, nagy gyönyörűségére az elmésen

csevegő Figarónak, aki merő aggodalom, hogy előbb-utóbb virslit farag a képemből.

Ezt a megrögzött szokásomat ma busás kamatokkal járó drága tőkével kellett megfizetnem. Sűrűn, álaposan fehér Maypol-Soap gyönyörűen habos tajtéka fedte beretväs- endre-államat, midőn hirtelen, de főispáni határozottsággal egész szélességében nyitja ki valaki az ajtót és az ossziáni köd metsző hideggel karöltve csapódott be rám. Többet sose ülök az ajtó mellé.

De az a valaki szóra érdemes. Nemcsak megrendítő szélesen csapta ki az ajtót, de nyitva is hagyta és angol módra fején hagyva fővegét, mereven bevágta magát egy karos székbe. Nemcsak nekem, de a többi borotválkozásban kollégáimnak, döbbenet által a sziv ere fagy. Előbb bosszantott bennünket ez a jelenség, majd imponált nekünk. Ez az ember nem »ez az ember.« Ez minimaliter nagykövet. Ez, illetve Ő Kegyelmissége hozzá van szokva, hogy előtte nyitják, utána csukják az ajtót.

Egy nagykövet Szabadkán! Jó, hogy nem volt falat torkunkon, mert ott akadt volna, mint Bresciánál az olaszoké, mikor a kalandozó magyarok meglepetésszerűen rájuk törtek vacsora közben.

Nagyköveti meggyőződésünket végleg és visszavonhatatlanul megerősítette Ő Kegyelmissége friauli dialektusban tartott német beszéde, elegáns alakja, úri öltözéke. A Figaro csinján bánt vele, a vendégek áhitattal néztek szálanként derékszögbe fésült czézári bajúszára.

Én azonban, a kedélytelenül cinikus, kezdem csóválni őszbecsavarodó fejemet. És elégtételül mindig csütörtököt mondó profécziámnak szimatomat igazolta az eset.

Délután az erős léghuzat miatt egy rég lyukas fogam fájni kezdtem s a fogorvoshoz mentem. Várokostam a mindig Budapestre utazó fogorvos előszobájában. Ki lép be és ki hagyja ismét nyitva az ajtót?

A nagykövet.

Türelmem, szeretőm példáját követve, elhagytam. Odaléptem az exellenciás urhoz:

— Moszjő! Szinyor! Miszter! Szir! Szőr! Mein Herr! Goszpodár! Ha tolakodás is kérdés, miért hagyja ön kétségbeejtő következetességgel nyitva az ajtót?

— Uram! Én az első friauli magától csukódó ajtógyár utazója vagyok. Könnyen beláthatja, mily kézzelfogható haszna van, ha én mindig és mindenütt nyitva hagyom az ajtókat. Látják, mily óriási előny, ha az ajtó magától csukódik. Nincs szüksége egy ajtót záró készülékre? Ára 50, 80 és 100 korona. Prompt szállítandó.

Örömben elmúlt a fogfájásom.

Lancelot.

FARSANG.

A szabadkai fűszer és kiskereskedők egyesülete szombaton tartotta meg farsangi táncmulatságát a Pest szálloda összes termeiben. A mulatság egyike volt a szezon leglátogatottabb estélyeinek, a melyen a fiatal egyesület életképessége immár nyilvánvalóvá lett. Vidám hangulatban a reggeli órákig tartott a fesztelen mulatság. A jelen volt hölgyek lehetőleg teljes névsora a következő: Asszonyok: Róth Árminné, Vig Zsigmondné, Neuhausz Bernátné, Löwy Manóné, Klein Gézané, Reiner Lajosné, Presburger Mórné,

Singer Antalné, Waldhauser Jakabné, Steinfeld Józsefné, Weisz Izsóné, Krausz Jakabné, Kertész Henrikné, Klein Jákóné, Klopfer Jónásné, Décei Lipótné, Dr. Szilasi Fülöpné, Kohn Mórné, Ifj. Klein Bernátné, Herczl Vilmosné, Schlesinger Vilmosné, Dávid Vilmosné, Herczl Jozsefné, Hoffmann Mihályné, Kunecz Ignáczné, Taussig Vilmosné, Sugár Manóné, Szilasi Kornélné, Deutsch Mórné, Dr. Blau Gézáne, Sztójkovics Dusánné, Özv. Gergicsné, Kohn Sámuelné, Hay Adolfné, Halász Fülöpné, Brummer Antalné, Braun Kálmánné, Horovicz Julia, Guttmann Sámuelné, Klopfer Lajosné, Brünn Ignáczné, Pick Adolfné, Krausz Gáborné, Morgenstern Manóné, Gerber Adolfné, Kertész Ignáczné, Brummer Gyuláné, Beck Manóné, Teichner Mórné (Bajmok), Königstein N.-né, Klopfer Ignáczné, Geiger Ferenczné, Vida Istvánné, Kissné, Berger Jakabné, Spitzer Zsigmondné (B.-Madaras), Bierman Jakabné, Licht Samuné, Licht Jakabné. Leányok: Geiger Mariska, Bilinger Irénke, Preszburger Karola, Szilasi Erzsike, Singer Aranka, Veisz Sarolta, Krausz Katicza, Koch Zsenike, Klopfer Rózsika, Szilasi Margit, Volf Melitta (Mohács), Klein Lina, Eichner Malvin, Kunecz nővérek, Hoffmann Riza, Taussig Irén, Schváb Lidi (Kecskemét), Réti Lina, Gergics Mariska, Grünfeld Flóra, Braun Bella, Brummer Cecil, Horovicz Ilona, Spilberger Irén, Guttmann Janka, Guttmann Flóra, Brünn Etelka, Pick Lotti, Basch Julia, Rosenbaum Francziska, Rosenbaum Lujza, Teichner Rózsika (Bajmok), Gerber Etelka, Vida Ilona, Bródi Irén, Kiss Mariska, Bierman Regina, Spitzer Ilonka (B. Madaras), Licht Vilma.

TÖRVÉNYKEZÉS

Rálőtt a fiára.

Esküdtzéki tárgyalás.

A szabadkai esküdtbiróság f. évi első esküdtzéki ciklusa ma vette kezdetét.

Usléber János csataaljai esősz állott az esküdtbirák előtt, szándékos emberrölés kísérletének büntetvével vádolva, mert revolverből kétszer rálőtt a saját fiára.

Mult évi június hó 22-ikén Usléber érelyesen megpirongatta István nevű fiát, mert a szülőben felületes munkát végzett a permekezés alkalmával és ezenközben testi fenytést s alkalmazott. A fiu erre haragra gyulladva, atyját ellökte magától és aztán kidobta az utcára. Néhány perc múlva az öreg Usléber visszatért a szobába és revolvert rántott, a melylyel kétszer egymás után fiára lőtt, aki a lövés következtében jelentéktelenebb sérülést szenvedett.

A kir. törvényszék szándékos emberrölés kísérlete miatt helyezte vád alá Uslébert és az esküdtbiróság ma tárgyalta az ügyet dr. Polgár József elnökölete alatt. Szavazó birák Marián Miklós és Piry István, jegyző dr. Patay Béla voltak. A vádhatóságot Perjessy Béla kir. ügyész képviselte. Vádlottat dr. Klein Mór bajai ügyvéd védte.

Eskütekül kisorsoltattak: Sinkovics János, Matkovics Károly, Bartek Károly, Bittermann József, Bogesics Antal, Rukavina Ernő, Pausits János, Gabrics Mihály, Rómics József, Kunetz Mór, Krauser Károly és Varga Károly. Póttag: Révfy Zoltán.

Vádlott kihallgatása és a bizonyító eljárás befejezése után az esküdtekhez intézett kérdé-

sek fogalmaztattak meg, az ügyészség részéről kért nem előre megfontolt szándék, a védelem részéről pedig a beszámíthatatlanság és az erős felindulás tekintetbe vételével

A verdikt vádlottat az erős felindulásban elkövetett szándékos emberrölés kísérletének büntetvében mondta ki bűnösnek, miért is a kir. törvényszék három havi fogságra büntetésre ítélte.

LEGUJABB.

Halálozások.

Frigyes anhalti herceg 75 éves korában meghalt. — Berchtholsheim Antal gróf lovassági tábornok ma Bécsben elhunyt. — Molnár József a csikszeredai kerület országgyűlési képviselője 55 éves korában meghalt.

Tisza bécsi útja.

Tisza István ma Bécsbe utazott egy napi tartózkodásra. A csütörtöki képviselőházi ülésen fel fog szólalni. Utazásának célja a delegációk ülései terminusának a megállapítása. A delegációk addig fognak együtt maradni, míg be nem fejezik munkálataikat. Eddigi megállapodás szerint február 1-én összeülnek. A képviselőház a delegációk ülésének tartama alatt nem tart ülést.

Paktum.

Tisza István ma Kossuth Ferenczel és Zichy Jánossal a király előzetes beleegyezésével tárgyalt a házszabályok módosításáról. Kossuth Ferencz tagadó választ adott. Zichy János nyilatkozata nem határozott.

Feszty Béla üdvözlése.

Feszty Béla orsz. képviselő, aki hosszabb időn át betegeskedett, ma megjelent a szabadelvű-pártban, ahol nagy óvácziókban volt része.

A czár nálunk.

Miklós orosz czár elfogadta Frigyes kir. herceg meghívását és résztvesz a bélyei vadászatokon, Több orosz hivatalnok az előkészületek megtétele végett Bélyére érkezett.

KÖZGAZDASÁG.

Helyi gabonaárak.

Mérsékelt kínálat és ugyanoly kereset mellett búzában ma csekély mennyiség került forgalomba 740 koronás árban.

Alig volt említésre méltó forgalom mellett zabot 4.80, árpát 5.30 és rozstot 5.80 koronáért vásárolták. Tengeriben a rossz utak daczára jelentékeny kínálat fejlődött, megfelelő vételkedv is nyilvánult, minélfogva nagyobb mennyiség került forgalomba, melyért kezdetben 4.90, később azonban 4.70—4.80 korona árakat fizettek 50 kgként.

Setésvásári jelentés.

(Schleiffelder és Társai bécsi cézegtől.)

1904. január 22-éről.

A mai vásárra összesen 13112 darab sertés volt bejelentve, felhajtott azonban 7690 német-lengyel és 5270 magyar sertés.

Az üzlet aránya igen lanyha volt. Különként élő sulyban fogyasztási adó nélkül: Első prima magyar sertés 101—103 fill. kivételesen 150 fill. Közép- és öreg sertés 95—99 „ Könnyű- és szedett sertés. 89—93 „ Német-lengyel és erdélyi sertés 68—84 „

Budapesti gabonatözsde.

— Január 25. —

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

Nyugodt hangulat és változatlan áron elkelt 5000 métermázsa buza, fengeri szilárd. Egyéb változatlan maradt.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet mérsékelt forgalom mellett tartott áron zárult.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	789—787	786—87
Buza okt.	763—767	766—67
Buza apr. 1904	—	—
Rozs apr.-re	661—660	659—60
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	551—550	549—50
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj.	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	531—530	530—31
Repece	—	—
repece aug.	11.40—11.50	11.50—60

Legolcsóbb bevásárlási forrás

nagyban **szivarka hüvelyekben, cigaretta papirban és papir szivarszipkáknak**

LÖW ZSIGMOND

rövidáru és szabókellékek kereskedése.

Főter Farkas J. fűszerkereskedő üzletének átellenében.

Nedves lakások

szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. **De csakis**

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a célt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiábavaló kísérletezésnek bizonyul.

Megbízásokat elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is:

KARSAI BERTALAN

a Magyar asfalt részvénytársaság képviselője
SZABADKÁN.

Elvállal mindenféle asfalt-burkolat készítését.